

به نام خدا

طراحی سیستم های دیجیتال ۱

فصل سوم

ساده سازی با استفاده از جدول کارنو (K-Map)

✓ جدول کارنو (K-Map)

❖ یک نمایش گرافیکی از جدول صحت است.

❖ جدول کارنو تابع دو متغیره:

		A		
		0	1	
B	0	0	2	AB
	1	1	3	
				f(AB)

		A	
		0	1
B	0	m_0	m_2
	1	m_1	m_3

❖ جدول کارنوی تابع سه متغیره:

		AB			
		00	01	11	10
C	0	0	2	6	4
	1	1	3	7	5

		A			
		00	01	11	10
C	0	m_0	m_2	m_6	m_4
	1	m_1	m_3	m_7	m_5

✓ جدول کارنو (K-Map)

❖ جدول کارنو تابع چهار متغیره:

AB \ CD		00	01	11	10
CD	00	0	4	2	8
	01	1	5	3	9
	11	6	7	5	11
	10	3	6	4	0

A			
0	4	2	8
1	5	3	9
6	7	5	11
3	6	4	0
B			
C		D	

❖ جدول کارنوی تابع پنج متغیره:

ABC \ DE		000	001	011	010
DE	00	0	4	12	8
	01	1	5	13	9
	11	6	7	15	11
	10	3	6	14	10

ABC \ DE		100	101	111	110
DE	00	6	20	28	24
	01	7	21	29	25
	11	19	23	31	27
	10	18	22	30	26

✓ جدول کارنو (K-Map)

❖ رسم جدول کارنوی یک تابع:

$$f(A, B, C) = m(0, 3, 5) = m_0 + m_3 + m_5$$

$$= \prod M(1, 2, 4, 6, 7) = M_1 M_2 M_4 M_6 M_7$$

AB \ C		A			
		00	01	11	10
C	0	0 1	2 0	6 0	4 0
	1	1 0	3 1	7 0	5 1

AB \ C		A			
		00	01	11	10
C	0	0 1			
	1		3 1		5 1

AB \ C		A			
		00	01	11	10
C	0		2 0	6 0	4 0
	1	1 0		7 0	

✓ جدول کارنو (K-Map)

❖ رسم جدول کارنو یک تابع:

یافتن لیست جملات مینیم یا ماکزیمم یک تابع

$$f(A, B, C) = AB + B\bar{C}$$

		A			
		00	01	11	10
C	0	0	1	1	0
	1	0	0	1	0

Labels: AB (top-left), $B\bar{C}$ (top), AB (bottom), B (bottom), C (left), C (left), C (left), C (left)

$$f(A, B, C) = \sum m(2, 6, 7)$$

		A			
		00	01	11	10
C	0	0	0	0	0
	1	0	0	0	0

Labels: AB (top-left), AB (bottom), B (bottom), C (left), C (left), C (left), C (left)

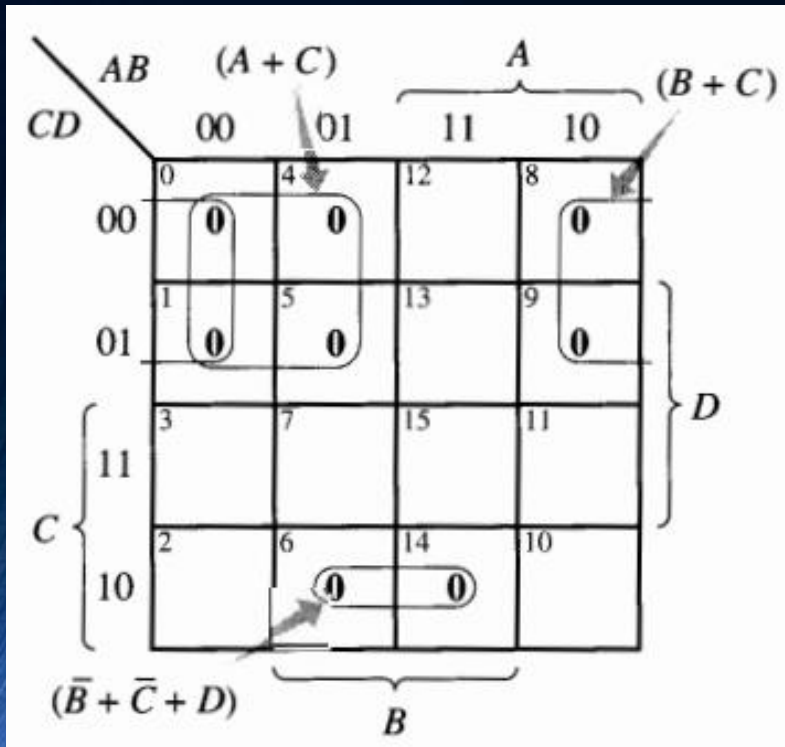
$$f(A, B, C) = \prod M(0, 1, 3, 4, 5)$$

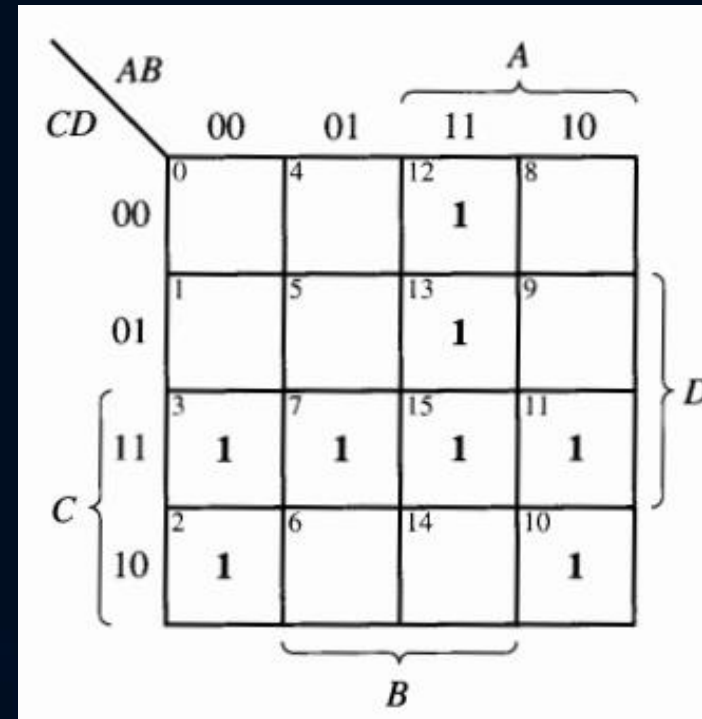
✓ جدول کارنو (K-Map)

❖ رسم جدول کارنوی یک تابع به فرم POS:

$$f(A, B, C, D) = (A + C)(B + C)(\bar{B} + \bar{C} + D)$$

$$f(A, B, C, D) = \prod M(0, 1, 4, 5, 6, 8, 9, 14)$$

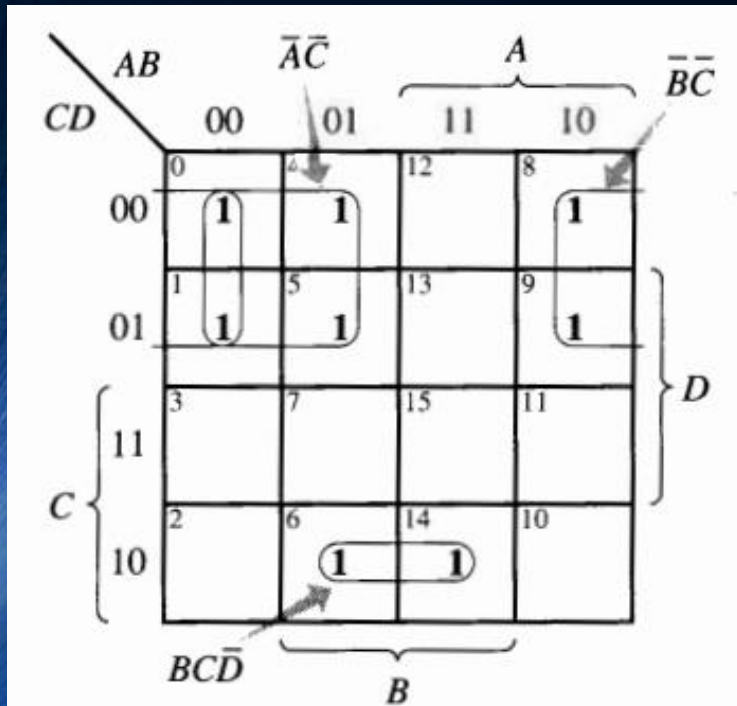

$$f(A, B, C, D) = \sum m(2, 3, 7, 10, 11, 12, 13, 15)$$

✓ جدول کارنو (K-Map)

$$f(A, B, C, D) = (A + C)(B + C)(\bar{B} + \bar{C} + D)$$

$$\begin{aligned}\bar{f}(A, B, C, D) &= \overline{(A + C)(B + C)(\bar{B} + \bar{C} + D)} \\ &= \overline{(A + C)} + \overline{(B + C)} + \overline{(\bar{B} + \bar{C} + D)} \\ &= \bar{A}\bar{C} + \bar{B}\bar{C} + BCD\end{aligned}$$

❖ رسم جدول کارنوی یک تابع به فرم POS:

روش دیگر برای نشان دادن توابع به فرم POS در جدول کارنو، گرفتن متمم و استفاده از قضیه دمورگان است.

❖ یک های تابع $\bar{f}$ در جدول کارنو همان صفرهای تابع f می باشند که معادل با لیست جملات ماکزیمم تابع f هستند.

❖ صفر های تابع $\bar{f}$ در جدول کارنو همان یک های تابع f می باشند که معادل با لیست جملات مینیمم تابع f هستند.

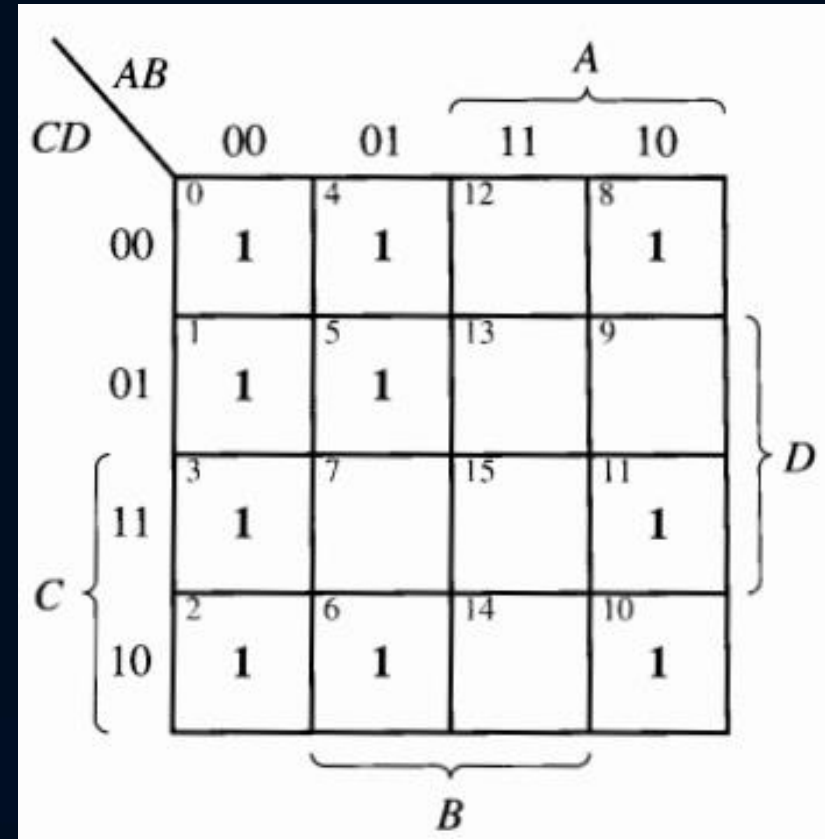
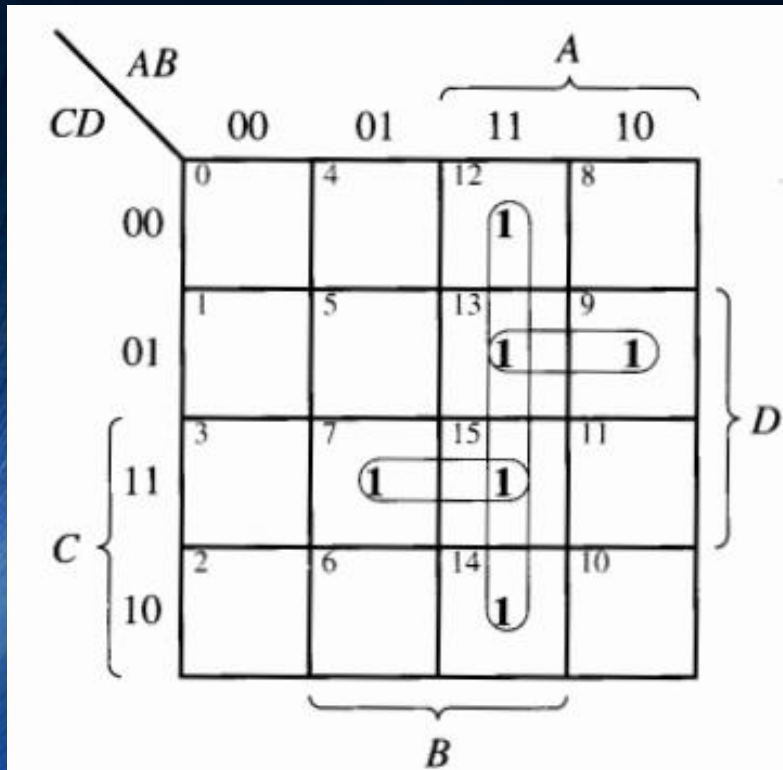
$$f(A, B, C, D) = \prod M(0, 1, 4, 5, 6, 8, 9, 14) = \sum m(2, 3, 7, 10, 11, 12, 13, 15)$$

✓ جدول کارنو (K-Map)

❖ مثال: لیست جملات مینیمم تابع را بیابید.

$$f(A, B, C, D) = (\bar{A} + \bar{B})(\bar{A} + C + \bar{D})(\bar{B} + \bar{C} + \bar{D})$$

$$\begin{aligned}\bar{f}(A, B, C, D) &= \overline{(\bar{A} + \bar{B})(\bar{A} + C + \bar{D})(\bar{B} + \bar{C} + \bar{D})} \\ &= \overline{(\bar{A} + \bar{B})} + \overline{(\bar{A} + C + \bar{D})} + \overline{(\bar{B} + \bar{C} + \bar{D})} \\ &= AB + A\bar{C}D + BCD\end{aligned}$$

$$f(A, B, C, D) = \sum m(0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11)$$

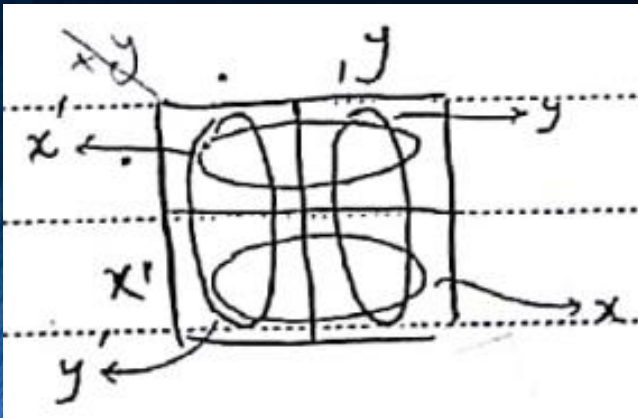

✓ همسایگی در جدول کارنو (K-Map)

❖ تعریف همسایگی: دو جمله مینیم m_i و m_j بصورت منطقی همسایه هستند (Logically Adjacent) اگر آنها تنها در یک متغیر باهم متفاوت باشند. مانند $(m_{14}) ABC\bar{D}$ و $(m_{12}) AB\bar{C}\bar{D}$.

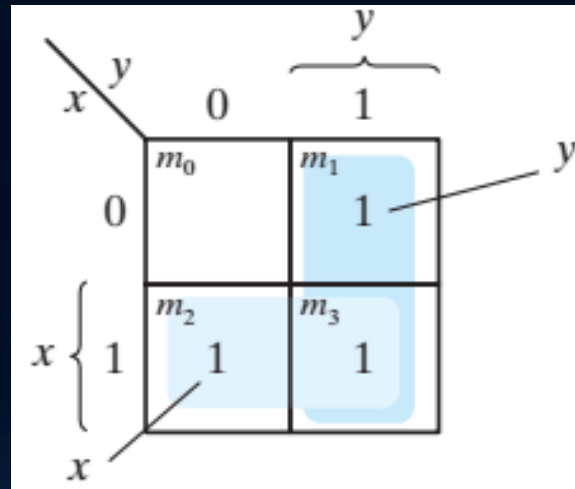
❖ در این حالت این دو می توانند باهم ترکیب شوند که نتیجه آن $AB\bar{D}$ می شود.

❖ بطور کلی هر دو ترم همسایه می توانند ترکیب شده و یک متغیر را حذف کنند.

$$f(x, y) = \sum m(1, 2, 3)$$

❖ تعداد خانه های یک همسایگی توان هایی از ۲ هستند.

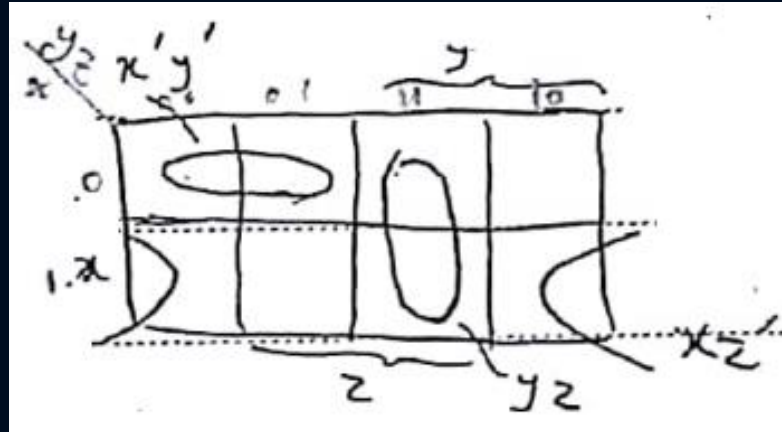
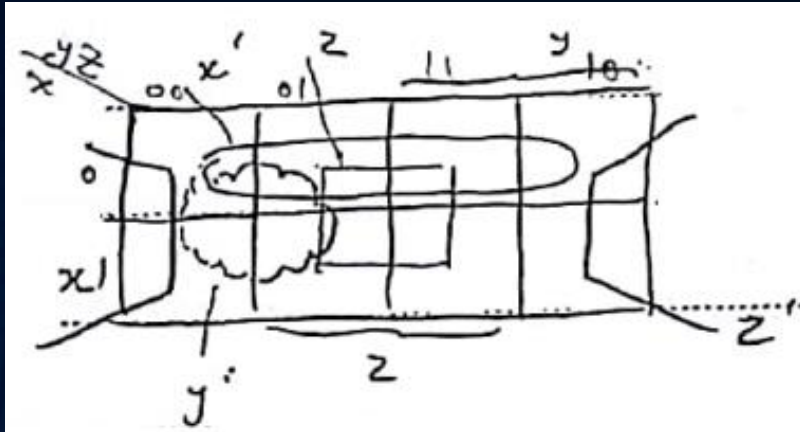

$$f(x, y) = \bar{x}y + x\bar{y} + xy = x + y$$

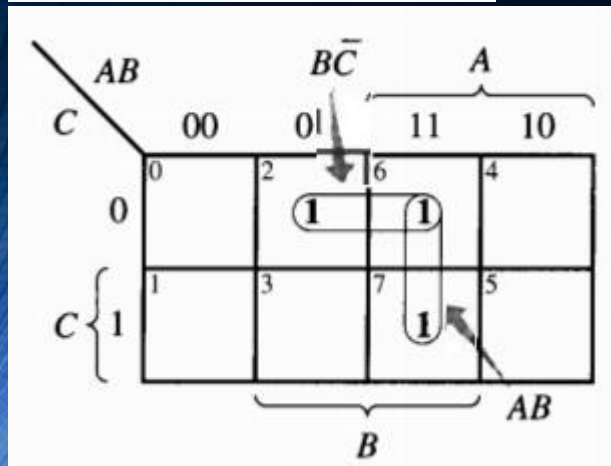
❖ عبارت معادل همسایگی ها می شود آن متغیرهایی که تغییر نکرده اند.

✓ همسایگی در جدول کارنو (K-Map)

❖ کارنوی ۳ متغیره:

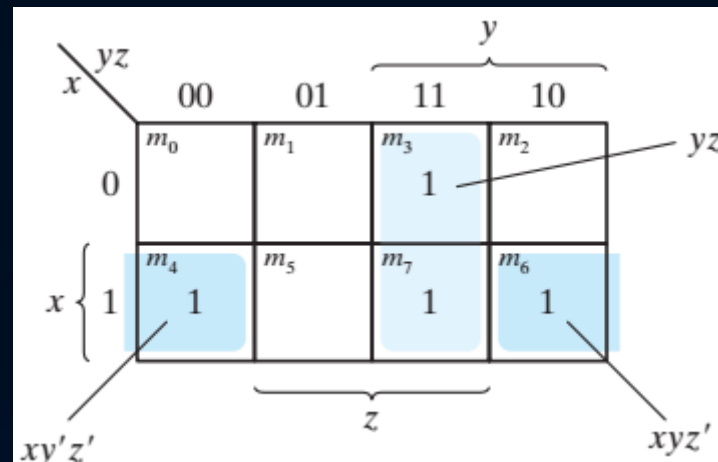

$$f(A, B, C) = AB + B\bar{C}$$

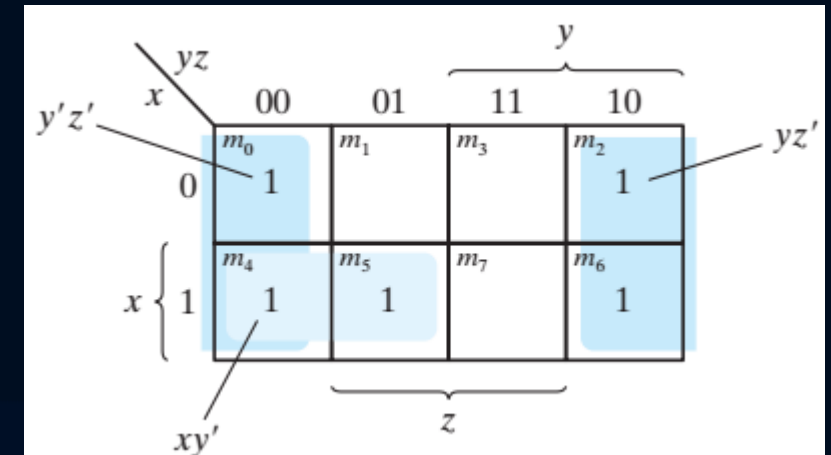
$$f(A, B, C) = B\bar{C} + AB$$

$$F(x, y, z) = \Sigma(3, 4, 6, 7)$$

$$f(x, y, z) = x\bar{z} + yz$$

$$F(x, y, z) = \Sigma(0, 2, 4, 5, 6)$$

$$f(x, y, z) = \bar{z} + x\bar{y}$$

✓ همسایگی در جدول کارنو (K-Map)

$$f(A, B, C) = AB + B\bar{C}$$

		A			
		BC		11	10
C	0	0	2	6	4
	1	1	3	7	5

Diagram showing groupings for $f(A, B, C) = AB + B\bar{C}$. A group of 1s is circled in the top row (C=0) for $B\bar{C}$, and another group of 1s is circled in the bottom row (C=1) for AB .

$$f(A, B, C) = B\bar{C} + AB$$

$$F(x, y, z) = \Sigma(3, 4, 6, 7)$$

		y			
		00	01	11	10
x	0	m_0	m_1	m_3 1	m_2
	1	m_4 1	m_5	m_7 1	m_6 1

Diagram showing groupings for $F(x, y, z) = \Sigma(3, 4, 6, 7)$. A group of 1s is circled in the top row (x=0) for yz , and another group of 1s is circled in the bottom row (x=1) for $x\bar{z}$.

$$f(x, y, z) = x\bar{z} + yz$$

$$F(x, y, z) = \Sigma(0, 2, 4, 5, 6)$$

		y			
		00	01	11	10
x	0	m_0 1	m_1	m_3	m_2 1
	1	m_4 1	m_5 1	m_7	m_6 1

Diagram showing groupings for $F(x, y, z) = \Sigma(0, 2, 4, 5, 6)$. A group of 1s is circled in the top row (x=0) for $y'z'$, and another group of 1s is circled in the bottom row (x=1) for xy' .

$$f(x, y, z) = \bar{z} + x\bar{y}$$

❖ در کارنوی ۳ متغیره:

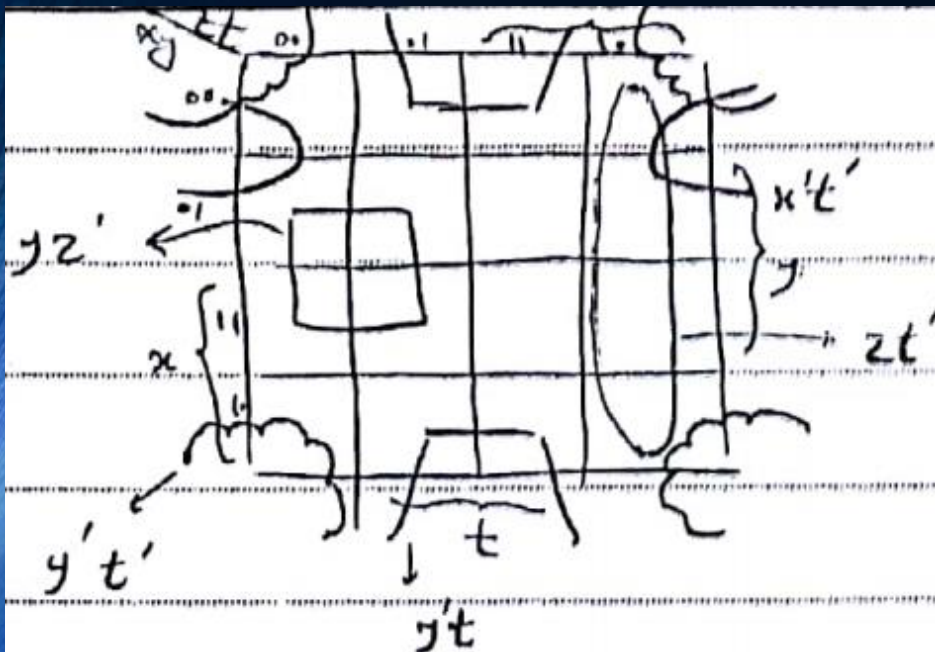
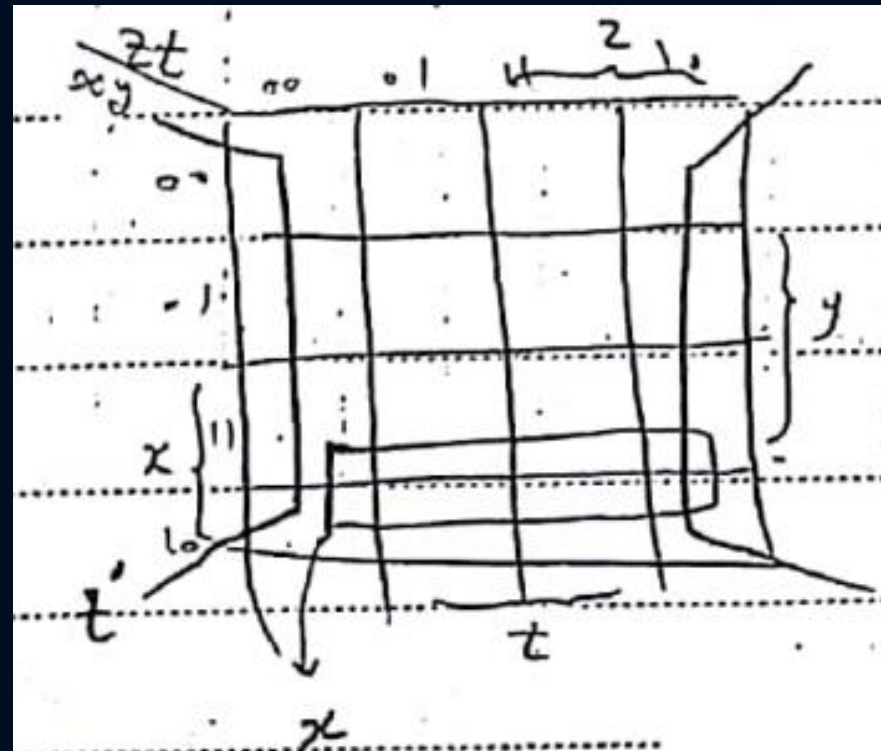
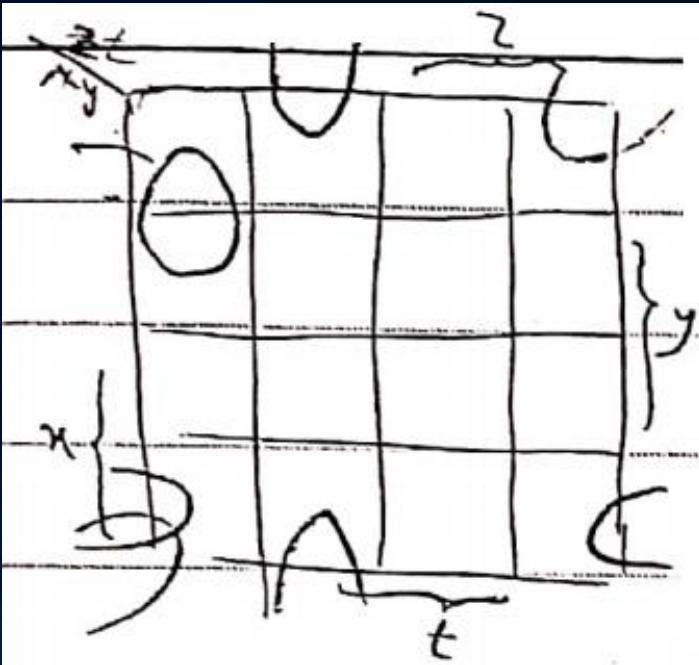
✓ هر ۲ خانه همسایه معادل می شود با ۲ متغیر (حذف یک متغیر)

✓ هر ۴ خانه همسایه معادل می شود با ۱ متغیر (حذف دو متغیر)

✓ ۸ خانه همسایه معادل است با تابعی که همیشه یک است

✓ همسایگی در جدول کارنو (K-Map)

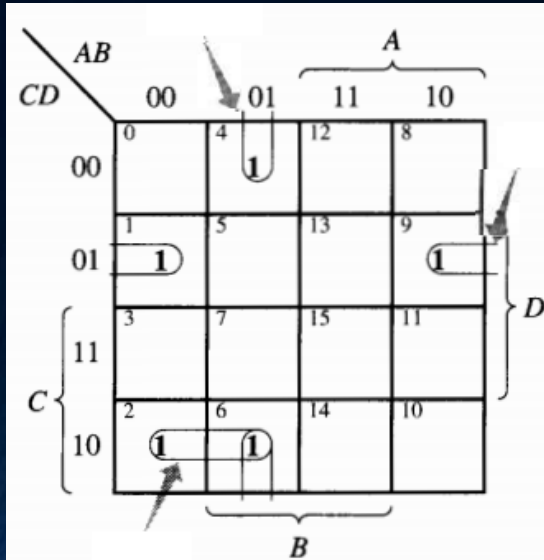
❖ کارنوی ۴ متغیره:

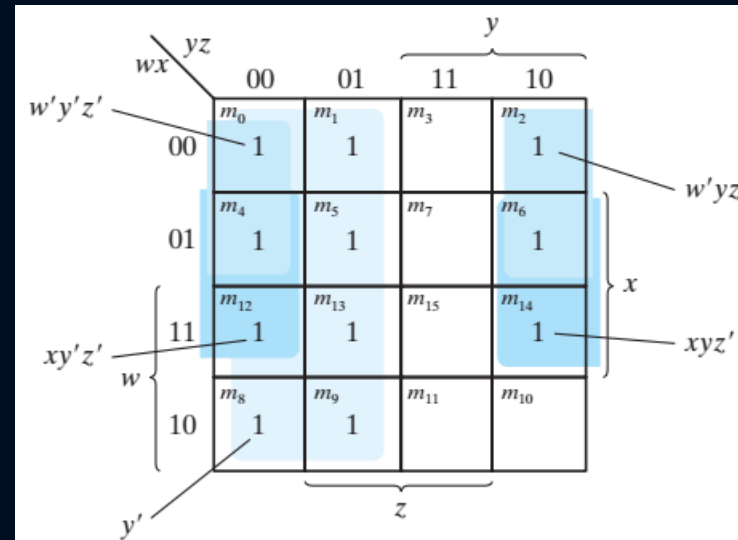
✓ همسایگی در جدول کارنو (K-Map)

$$f(A, B, C, D) = \sum m(1, 2, 4, 6, 9)$$

$$f(A, B, C, D) = \bar{A}\bar{C}\bar{D} + \bar{B}\bar{C}D + \bar{A}B\bar{D}$$

$$F(w, x, y, z) = \sum(0, 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13, 14)$$

$$F = y' + w'z' + xz'$$

❖ در کارنوی ۴ متغیره:

✓ هر ۲ خانه همسایه معادل می شود با ۳ متغیر (حذف یک متغیر)

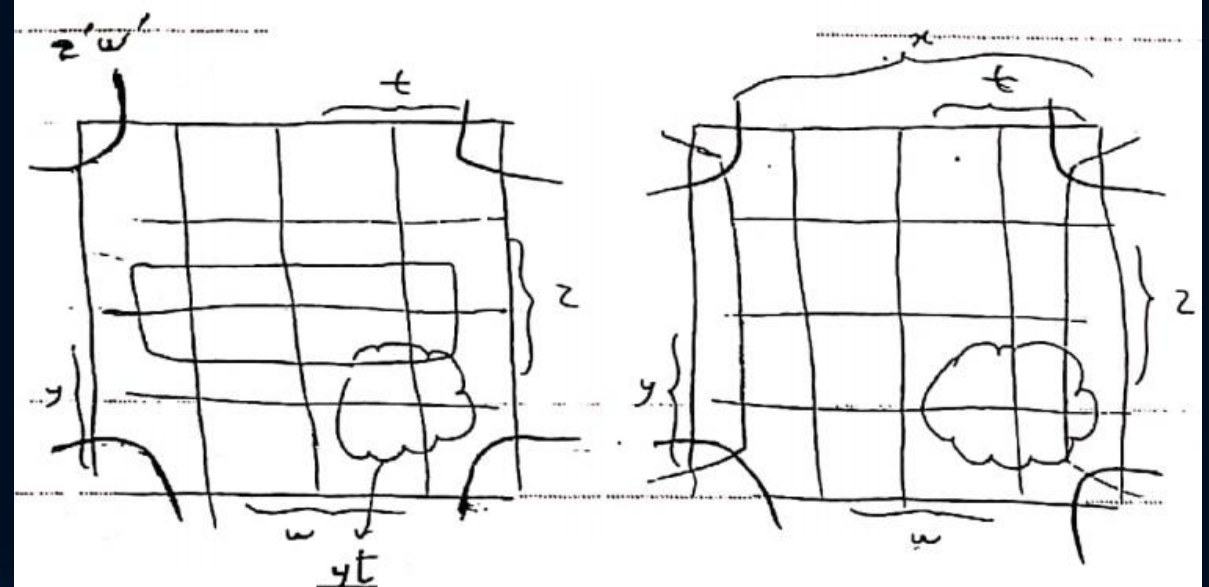
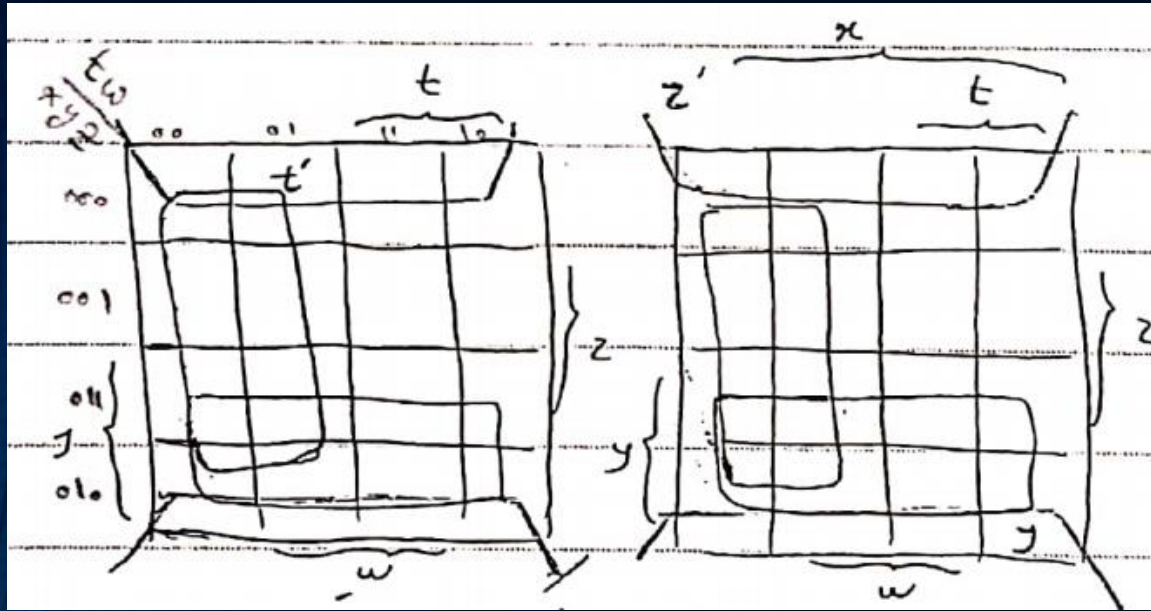
✓ هر ۴ خانه همسایه معادل می شود با ۲ متغیر (حذف دو متغیر)

✓ هر ۸ خانه همسایه معادل می شود با ۱ متغیر (حذف سه متغیر)

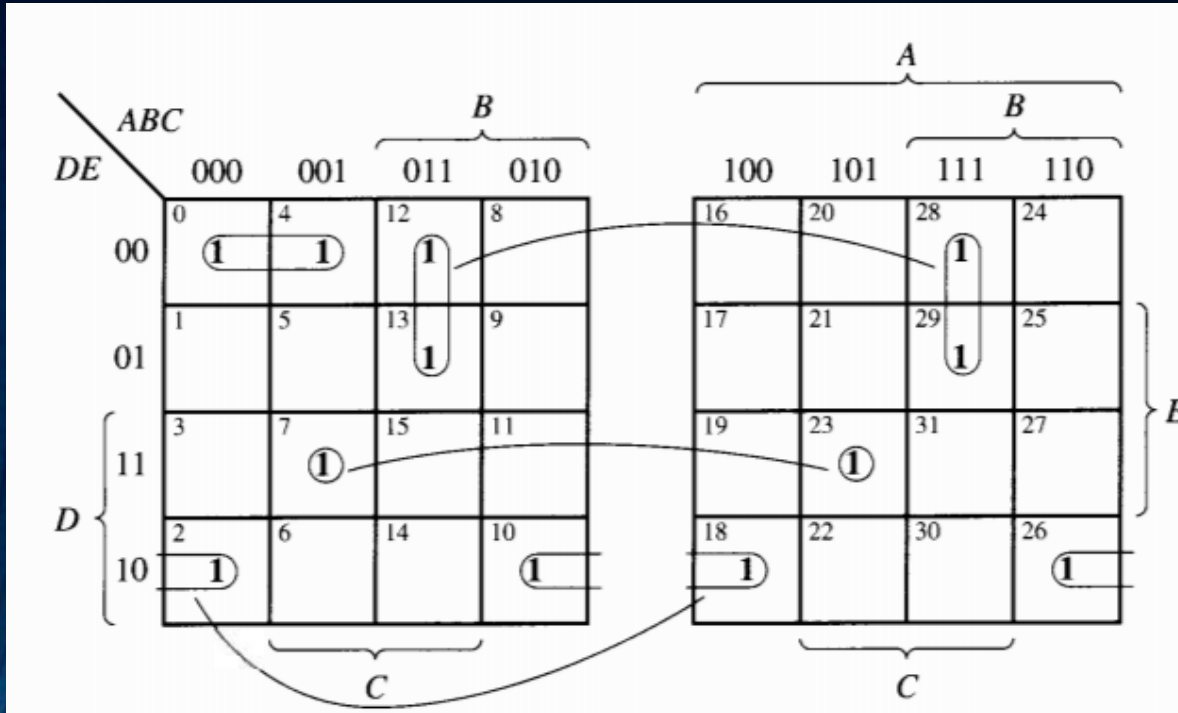
✓ همسایگی در جدول کارنو (K-Map)

❖ کارنوی ۵ متغیره:

✓ همسایگی در جدول کارنو (K-Map)

❖ کارنوی ۵ متغیره:

- ✓ هر ۲ خانه همسایه معادل می شود با ۴ متغیر (حذف یک متغیر)
- ✓ هر ۴ خانه همسایه معادل می شود با ۳ متغیر (حذف دو متغیر)
- ✓ هر ۸ خانه همسایه معادل می شود با ۲ متغیر (حذف سه متغیر)
- ✓ هر ۱۶ خانه همسایه معادل می شود با ۱ متغیر (حذف چهار متغیر)

✓ ساده سازی با جدول کارنو (K-Map)

AB \ C		A			
		00	01	11	10
C	0	0	1	1	0
	1	1	1	1	0

5 Minterms: $\{\bar{A}\bar{B}C, \bar{A}B\bar{C}, \bar{A}BC, AB\bar{C}, ABC\}$
 5 Groups of two minterms: $\{\bar{A}B, AB, \bar{A}C, B\bar{C}, BC\}$

❖ چند تعریف مهم:

✓ Implicant: یک جمله حاصلضربی است که می تواند برای پوشش دادن

جملات مینیمم یک تابع استفاده شود.

✓ Prime Implicant: بزرگترین دسته بندی که برای implicant ها می توان در نظر گرفت.

$B, \bar{A}C$

✓ Essential Prime Implicant: یک Prime Implicant است که حداقل یک minterm ی که

با هیچ Prime Implicant دیگری پوشش داده نشده را پوشش دهد.

$B, \bar{A}C$

✓ ساده سازی با جدول کارنو (K-Map)

❖ چند نکته مهم:

- ✓ بطور کلی هر خانه در یک جدول کارنو n متغیره، با n خانه بصورت منطقی همسایه است.
- ✓ همسایگی ها توان هایی از ۲ هستند. همچنین همسایگی 2^n خانه، n متغیر را حذف می کند.
- ✓ در ساده سازی بزرگترین همسایگی ممکن را در نظر می گیریم که باعث کاهش تعداد متغیرها می شود.
- ✓ به منظور پوشش دادن تمامی جملات مینیمم تا حد امکان کمترین دسته بندی ایجاد شود که باعث کاهش تعداد جملات حاصلضربی می شود.
- ✓ در ترکیب کردن خانه های یک جدول، همیشه با آن خانه هایی شروع می کنیم که برای آن ها تعداد کمتری همسایه وجود دارد (تنها ترین خانه در جدول).

✓ ساده سازی با جدول کارنو (K-Map)

❖ الگوریتم برای استخراج فرم ساده شده SOP از جدول کارنو:

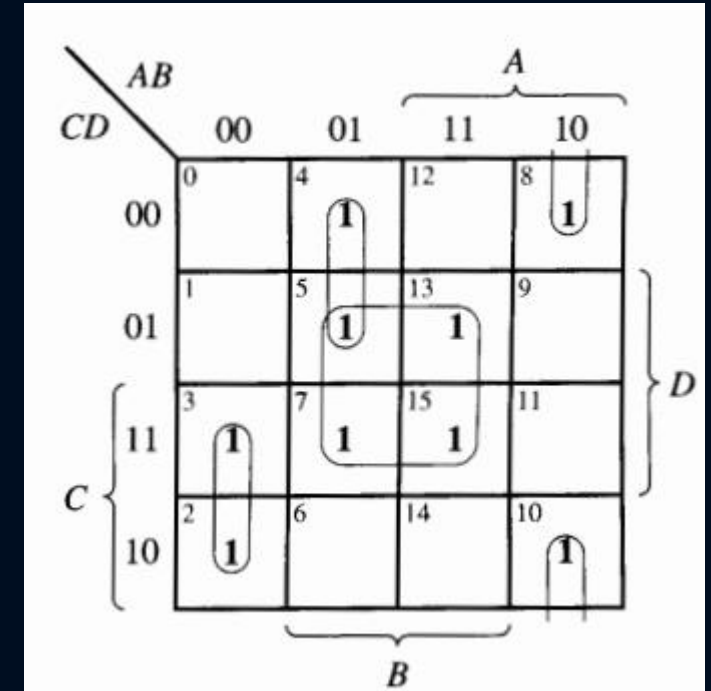
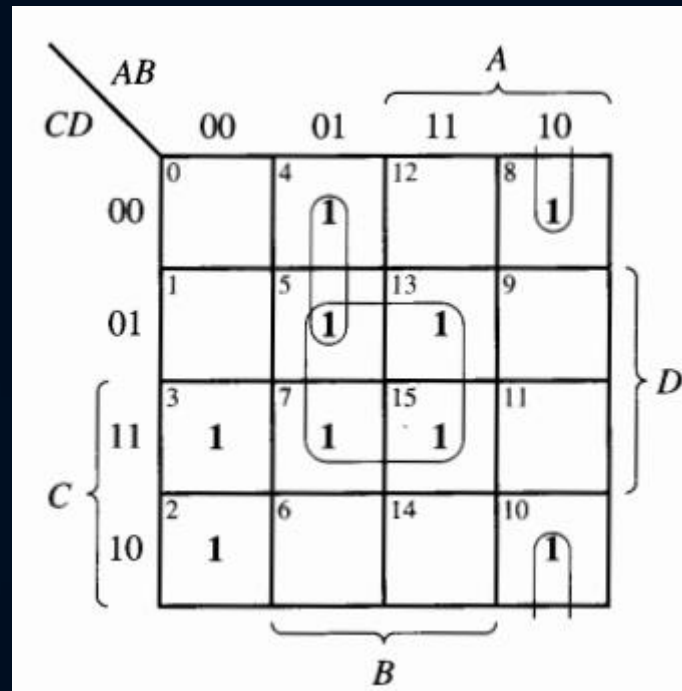
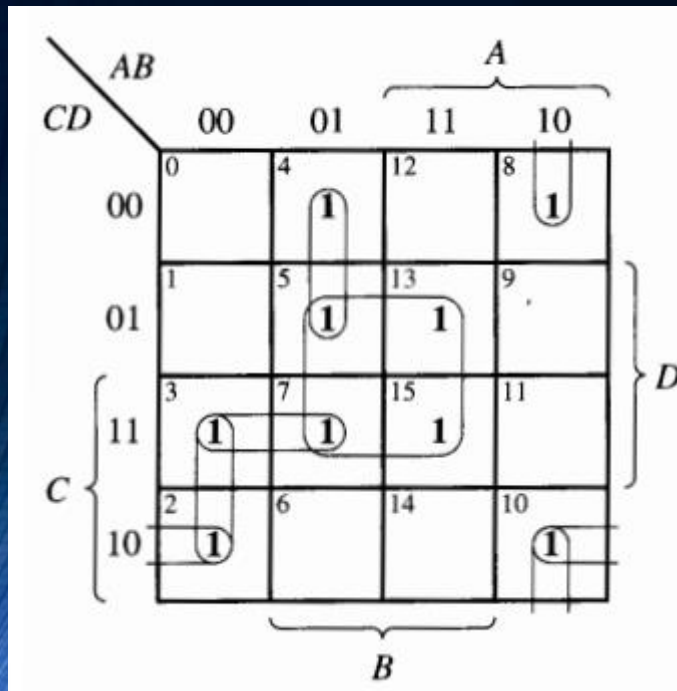
- (۱) تمامی PI ها را مشخص کرده و دورش دایره می کشیم.
- (۲) همه Essential PI ها را مشخص می کنیم.
- (۳) برای پوشش دادن minterm هایی که با essential پوشش داده نشده اند، کوچکترین PI های باقیمانده را انتخاب می کنیم.

✓ ساده سازی با جدول کارنو (K-Map)

$$f(A, B, C, D) = \sum m(2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 13, 15)$$

❖ مثال: تابع روبرو را با جدول کارنو ساده کنید.

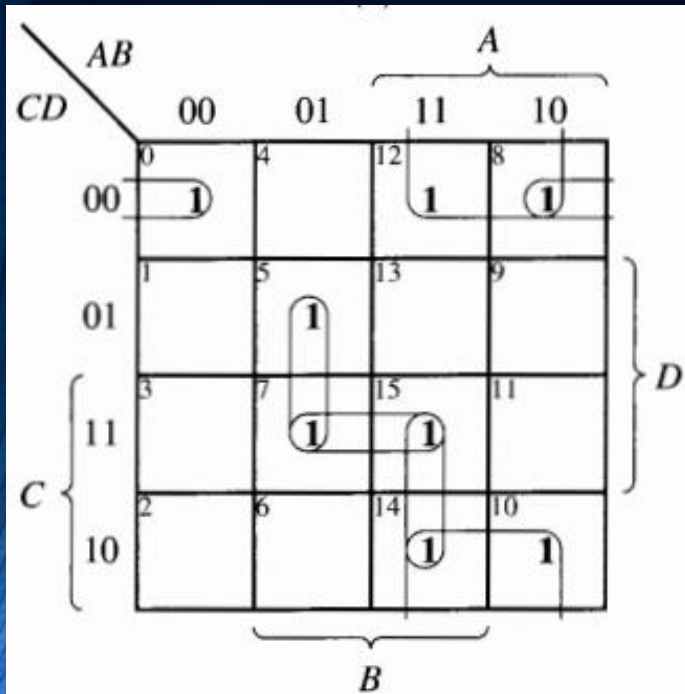

$$f(A, B, C, D) = \bar{A}\bar{B}C + \bar{A}B\bar{C} + BD + A\bar{B}\bar{D}$$

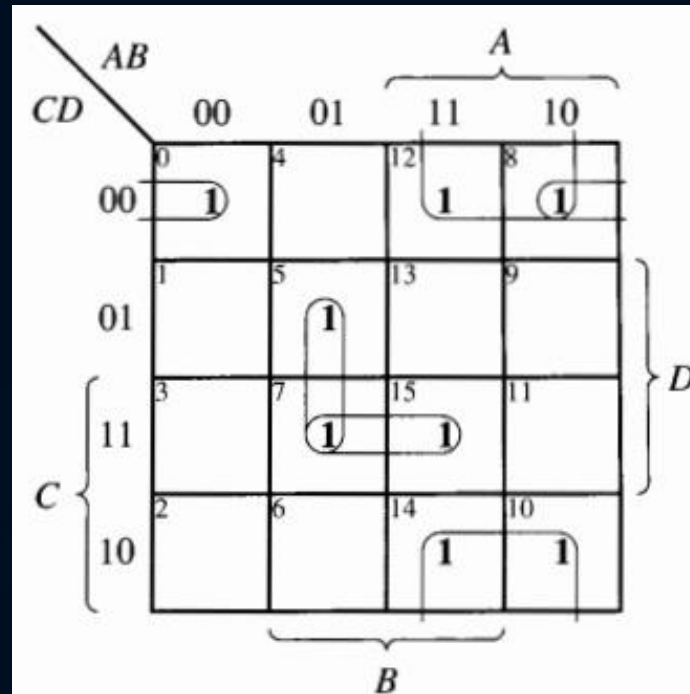
✓ ساده سازی با جدول کارنو (K-Map)

$$f(A, B, C, D) = \sum m(0, 5, 7, 8, 10, 12, 14, 15)$$

❖ مثال: تابع روبرو را با جدول کارنو ساده کنید.

$$f(A, B, C, D) = \bar{B}\bar{C}\bar{D} + \bar{A}BD + A\bar{D} + BCD$$

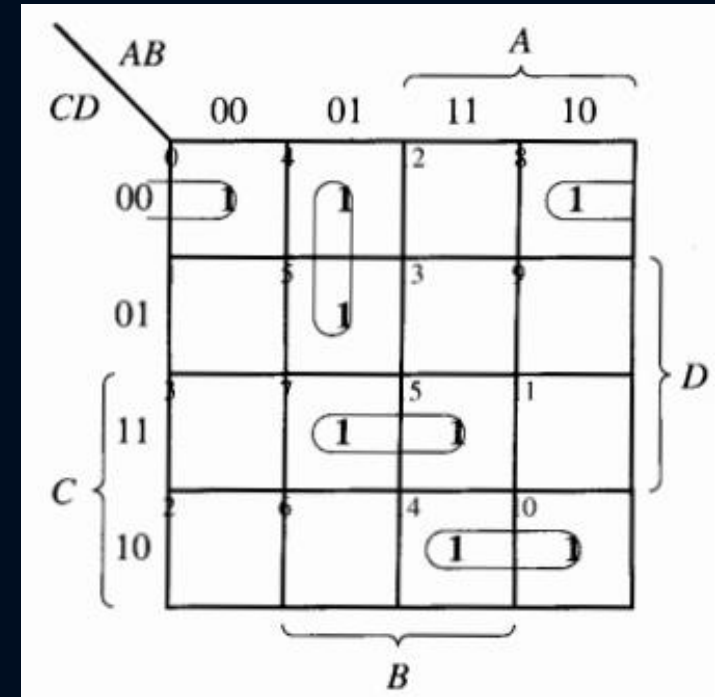
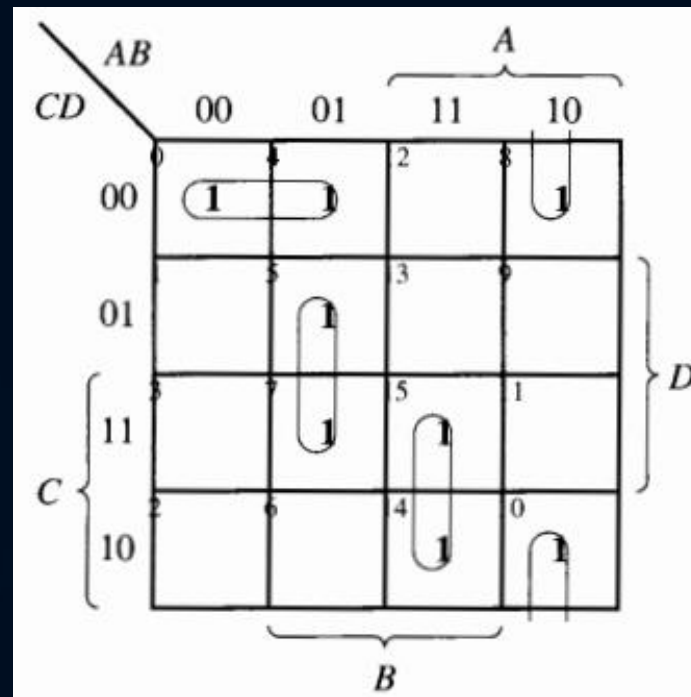
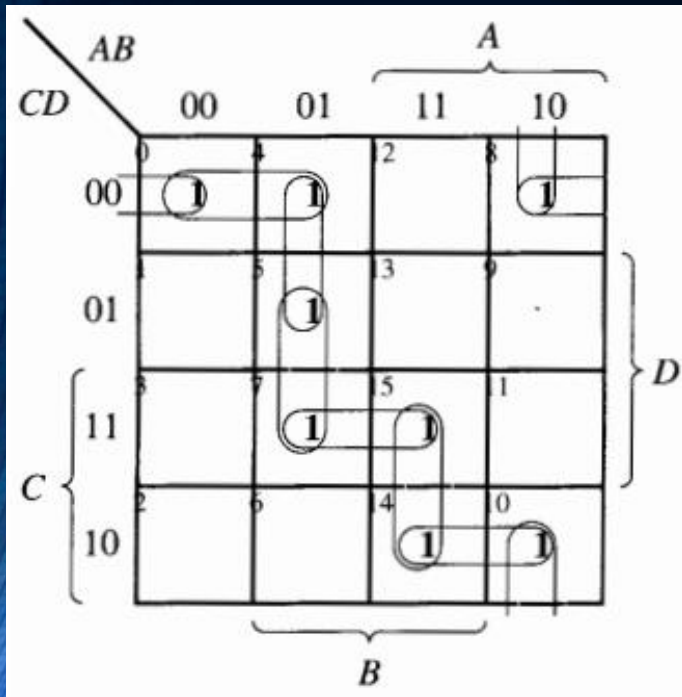

$$f(A, B, C, D) = \bar{B}\bar{C}\bar{D} + \bar{A}BD + A\bar{D} + ABC$$

✓ ساده سازی با جدول کارنو (K-Map)

$$f(A, B, C, D) = \sum m(0, 4, 5, 7, 8, 10, 14, 15)$$

❖ مثال: تابع روبرو را با جدول کارنو ساده کنید.

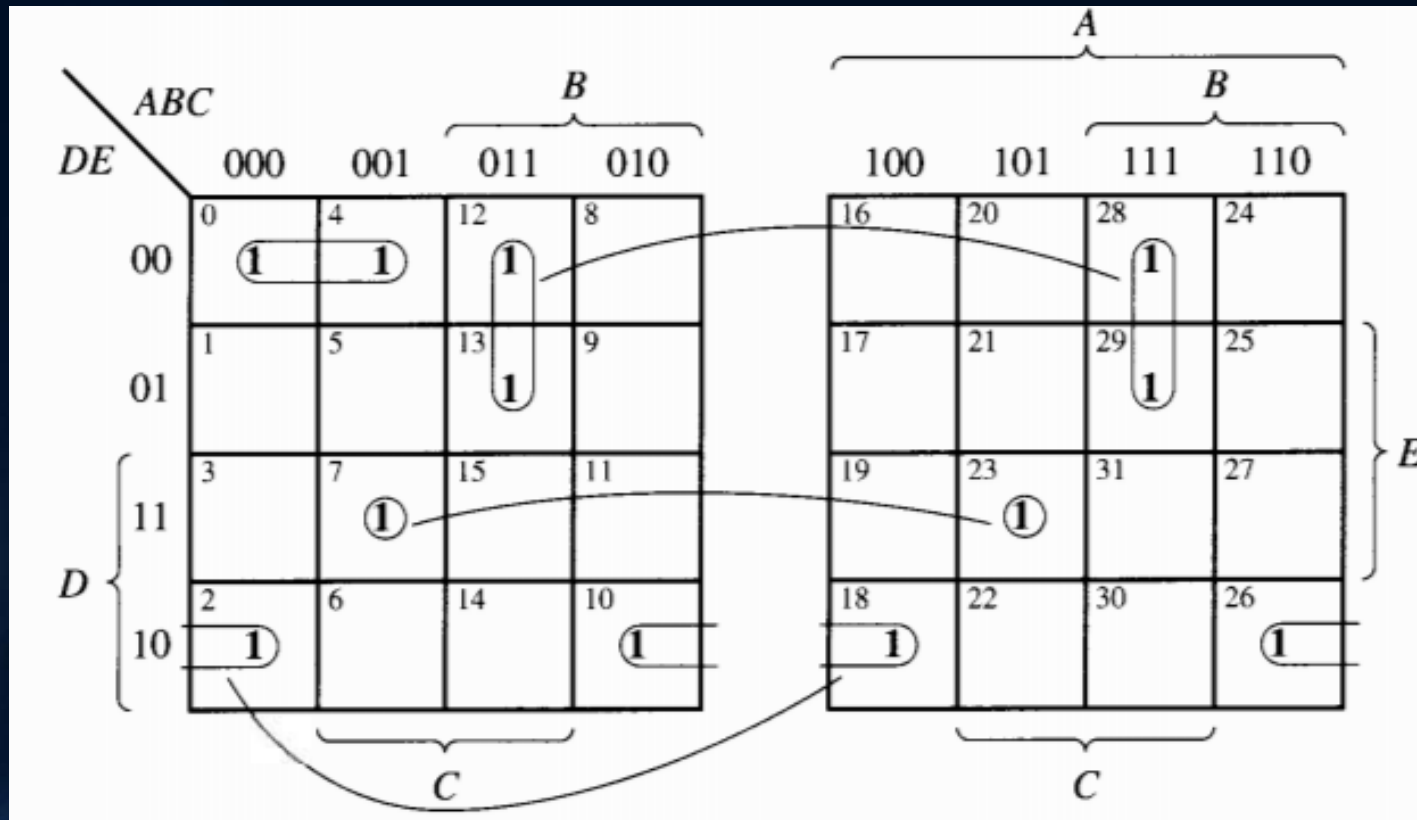
$$f(A, B, C, D) = \bar{A}\bar{C}\bar{D} + \bar{A}BD + ABC + A\bar{B}\bar{D}$$

$$f(A, B, C, D) = \bar{B}\bar{C}\bar{D} + \bar{A}\bar{B}\bar{C} + BCD + AC\bar{D}$$

✓ ساده سازی با جدول کارنو (K-Map)

$$f(A, B, C, D, E) = \sum m(0, 2, 4, 7, 10, 12, 13, 18, 23, 26, 28, 29)$$

❖ مثال: تابع روبرو را با جدول کارنو ساده کنید.

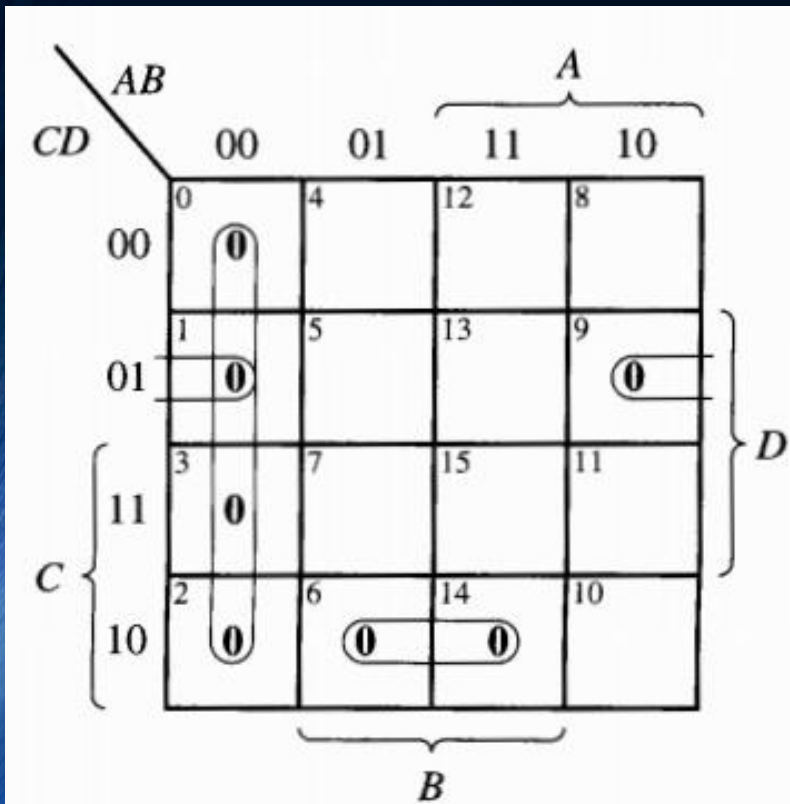
$$f(A, B, C, D, E) = \bar{A}\bar{B}\bar{D}\bar{E} + BC\bar{D} + \bar{B}CDE + \bar{C}DE$$

✓ ساده سازی با جدول کارنو (K-Map)

❖ ساده سازی توابع به فرم POS:

$$f(A, B, C, D) = \prod M(0, 1, 2, 3, 6, 9, 14)$$

✓ یک روش استفاده از همان الگوریتم قبلی است با این تفاوت که بجای یک ها، صفر می گذاریم.

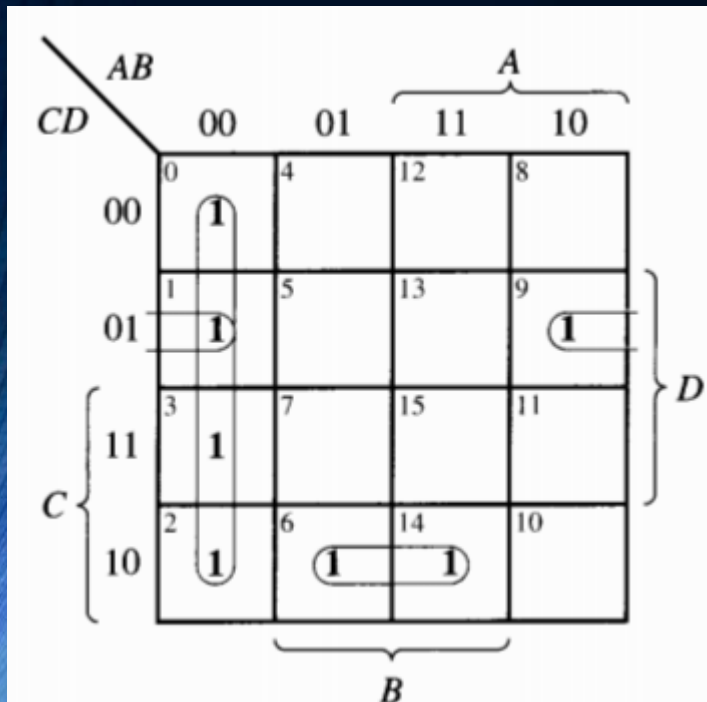
$$f(A, B, C, D) = (A + B)(B + C + \bar{D})(\bar{B} + \bar{C} + D)$$

✓ ساده سازی با جدول کارنو (K-Map)

❖ ساده سازی توابع به فرم POS:

$$f(A, B, C, D) = \prod M(0, 1, 2, 3, 6, 9, 14)$$

✓ روش دیگر استفاده از متمم تابع است.

- رسم تابع $\bar{f}$ در جدول کارنو
- استفاده از الگوریتم قبلی جهت ساده سازی
- متمم گیری از رابطه بدست آمده

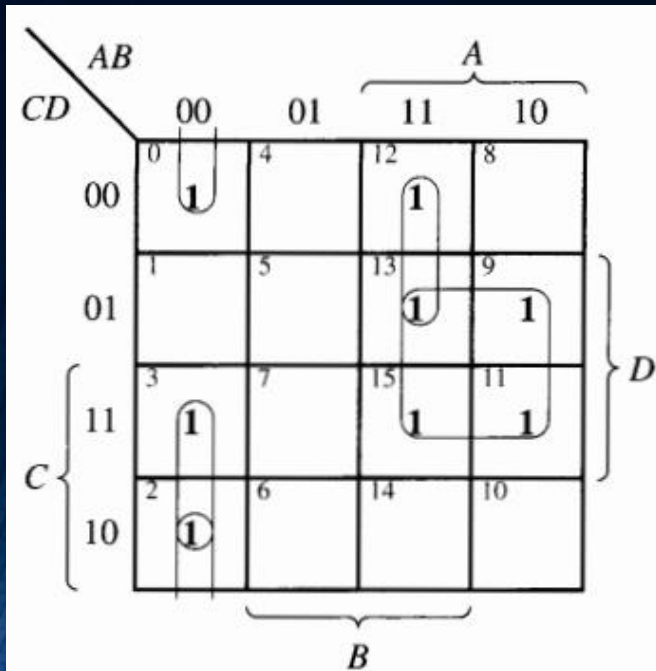
$$\bar{f}(A, B, C, D) = \bar{A}\bar{B} + \bar{B}\bar{C}D + BC\bar{D}$$

$$\begin{aligned} f(A, B, C, D) &= \overline{\bar{A}\bar{B} + \bar{B}\bar{C}D + BC\bar{D}} \\ &= (\bar{A}\bar{B})(\bar{B}\bar{C}D)(BC\bar{D}) \\ &= (A + B)(B + C + \bar{D})(\bar{B} + \bar{C} + D) \end{aligned}$$

✓ ساده سازی با جدول کارنو (K-Map)

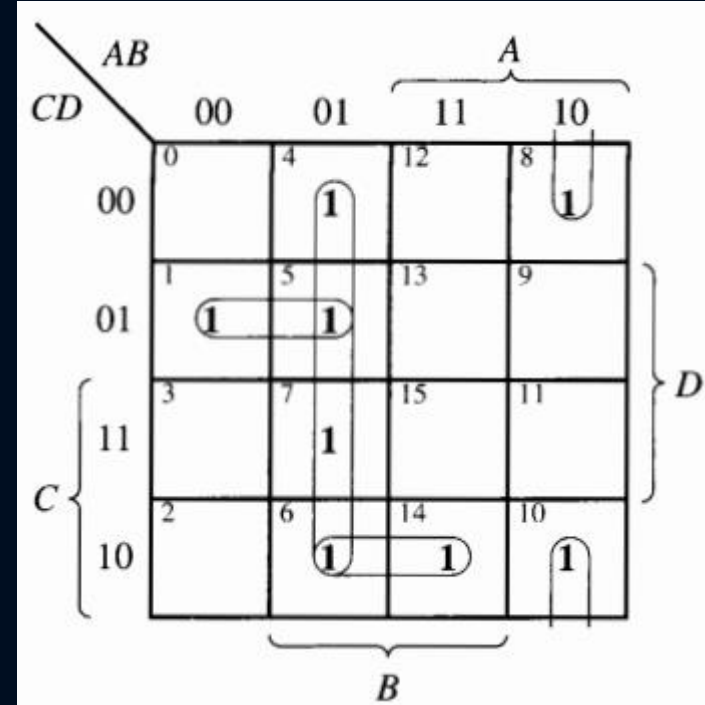
$$f(A, B, C, D) = \prod M(0, 2, 3, 9, 11, 12, 13, 15)$$

❖ مثال: تابع زیر را به فرم SOP و POS ساده کنید.

$$\bar{f}(A, B, C, D) = \bar{A}\bar{B}\bar{D} + ABC\bar{C} + AD + \bar{A}\bar{B}C$$

$$\begin{aligned} f(A, B, C, D) &= \overline{\bar{A}\bar{B}\bar{D} + ABC\bar{C} + AD + \bar{A}\bar{B}C} \\ &= (\bar{A}\bar{B}\bar{D})(ABC\bar{C})(\overline{AD})(\overline{\bar{A}\bar{B}C}) \\ &= (A + B + D)(\bar{A} + \bar{B} + C)(\bar{A} + \bar{D})(A + B + \bar{C}) \end{aligned}$$

$$f(A, B, C, D) = \bar{A}\bar{C}D + A\bar{B}\bar{D} + \bar{A}B + BC\bar{D}$$

✓ ساده سازی با جدول کارنو (K-Map)

❖ توابع با تعیین ناکامل (Incompletely Specified Functions):

- ✓ توابعی که برای برخی ترکیب های متغیرها تعریف نشده اند. مانند کد BCD برای اعداد بیشتر از ۹.
- ✓ به minterm های نامشخص اینگونه توابع، don't care گویند که در جدول کارنو با X یا d نشان می دهند.
- ✓ این X یا d می تواند صفر یا یک باشد. انتخاب آن ها براساس ساده سازی بهتر صورت می گیرد.

✓ ساده سازی با جدول کارنو (K-Map)

❖ مثال: تابع زیر را به فرم SOP و POS ساده کنید.

$$f(A, B, C, D) = \sum m(1, 3, 4, 7, 11) + d(5, 12, 13, 14, 15)$$

$$= \prod M(0, 2, 6, 8, 9, 10) \cdot D(5, 12, 13, 14, 15)$$

AB \ CD		A			
		00	01	11	10
C	00	0	1	d	
	01	1	d	d	
	11	1	1	d	1
	10	2	6	14	d

Groupings for SOP:

- Group 1: $B\bar{C}$ (cells 1, 3, 4, 7)
- Group 2: $\bar{A}D$ (cells 1, 5, 9, 13)
- Group 3: CD (cells 3, 7, 11, 15)

$$f(A, B, C, D) = B\bar{C} + \bar{A}D + CD$$

AB \ CD		A			
		00	01	11	10
C	00	0		d	0
	01	1	d	d	0
	11	3	7	15	11
	10	2	6	14	10

Groupings for POS:

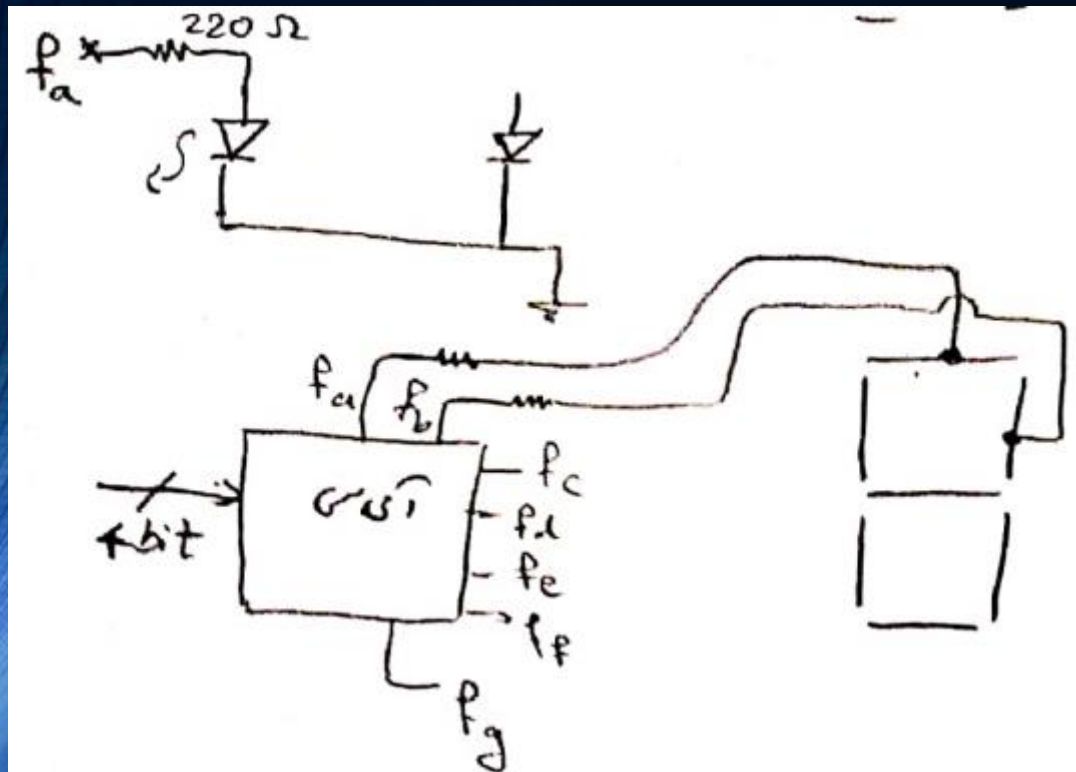
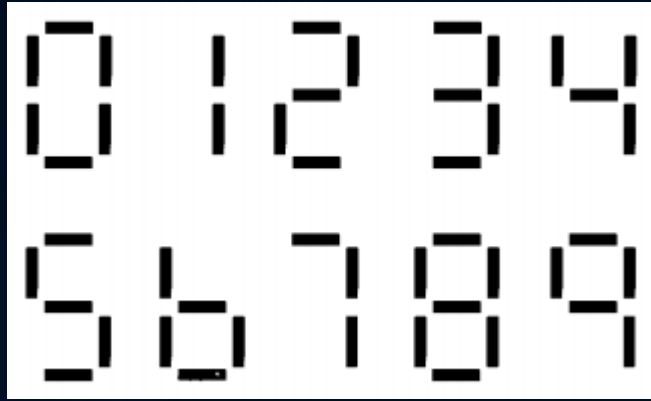
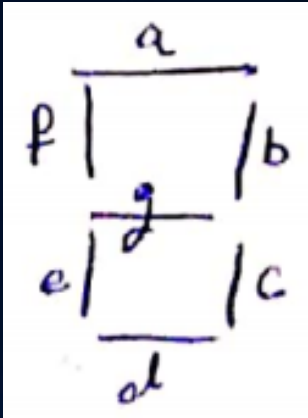
- Group 1: $B + D$ (cells 0, 4, 8, 12)
- Group 2: $\bar{C} + D$ (cells 0, 1, 4, 5, 8, 9, 12, 13)
- Group 3: $\bar{A} + C$ (cells 0, 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15)

$$f(A, B, C, D) = (B + D)(\bar{C} + D)(\bar{A} + C)$$

7-Segment ✓

❖ هر کدام از segment ها یک دیود نوری هستند.

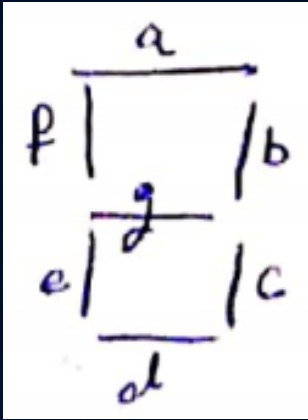
❖ دو نوع آند مشترک (Common Anode) و کاتد مشترک (Common Cathode) دارند.

Decimal Digit	Display Segments						
	a	b	c	d	e	f	g
0	1	1	1	1	1	1	0
1	0	1	1	0	0	0	0
2	1	1	0	1	1	0	1
3	1	1	1	1	0	0	1
4	0	1	1	0	0	1	1
5	1	0	1	1	0	1	1
6	0	0	1	1	1	1	1
7	1	1	1	0	0	0	0
8	1	1	1	1	1	1	1
9	1	1	1	0	0	1	1

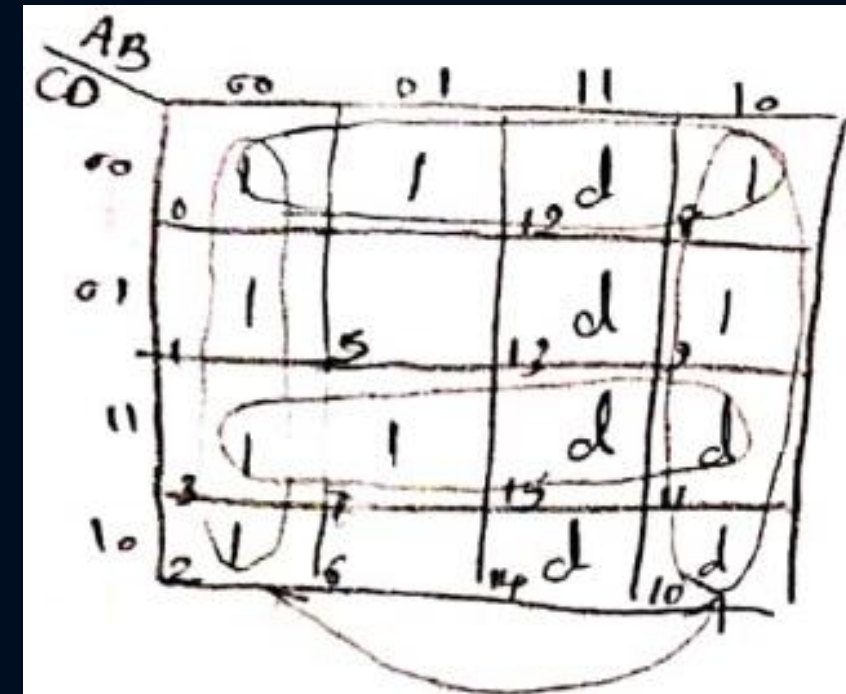

7-Segment ✓

Decimal Digit	Display Segments						
	a	b	c	d	e	f	g
0	1	1	1	1	1	1	0
1	0	1	1	0	0	0	0
2	1	1	0	1	1	0	1
3	1	1	1	1	0	0	1
4	0	1	1	0	0	1	1
5	1	0	1	1	0	1	1
6	0	0	1	1	1	1	1
7	1	1	1	0	0	0	0
8	1	1	1	1	1	1	1
9	1	1	1	0	0	1	1

$$f_b = \sum m(0, 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9) + d(10, 11, 12, 13, 14, 15)$$

$$f_b = \bar{B} + \bar{C}\bar{D} + CD$$

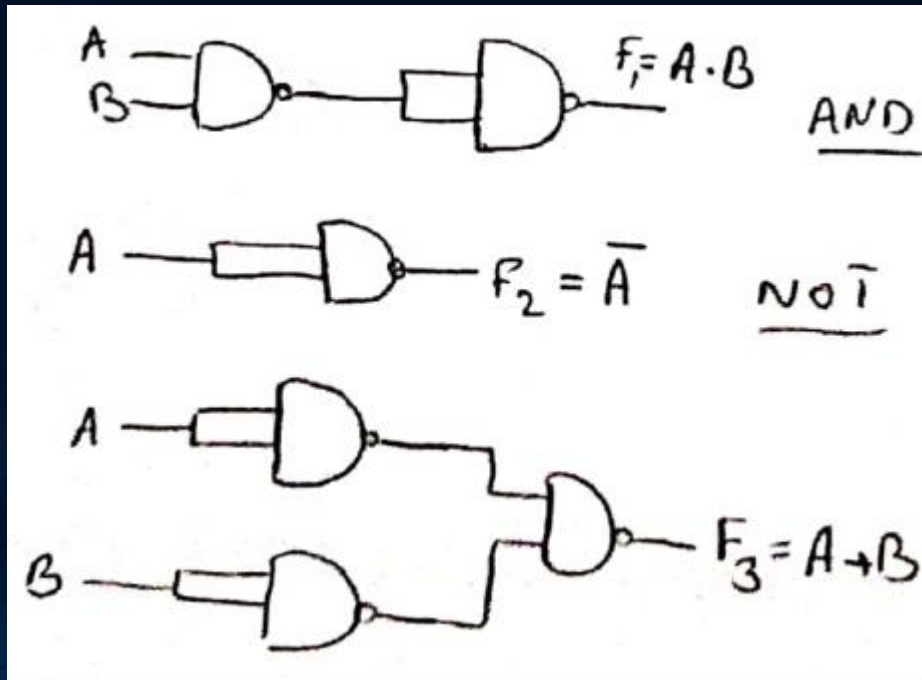
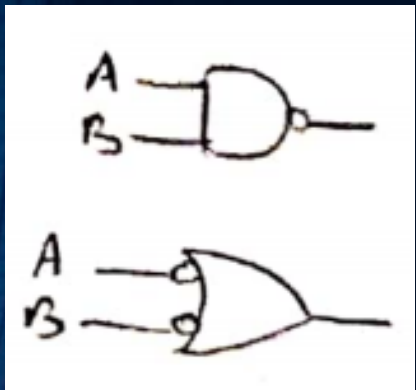
✓ گیت های کامل (Universal Gates)

❖ گیتی است که بتوان با آن گیت های AND، OR و NOT را ساخت.

✓ **NAND**: برای پیاده سازی توابع به فرم SOP استفاده می شود.

• دارای دو نماد AND-NOT و NOT-OR است.

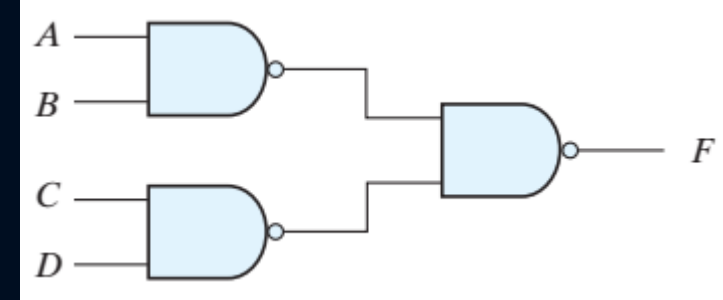
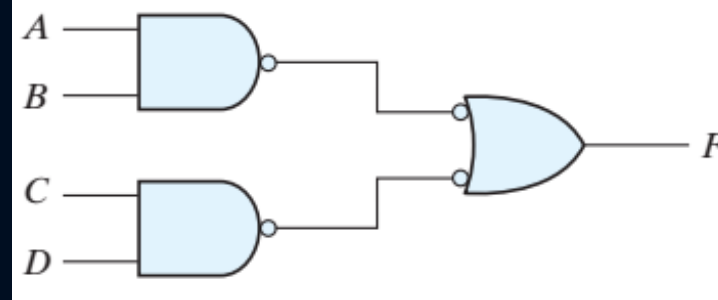
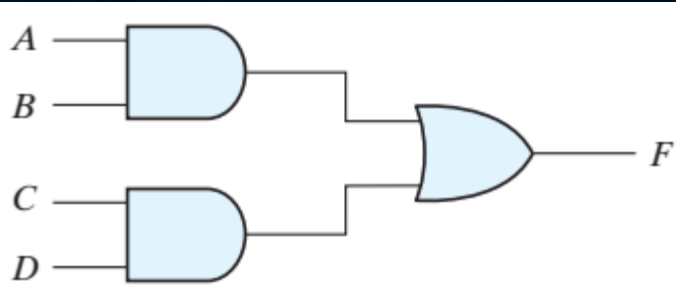
• mixed-notation: اگر از هر دو نماد برای پیاده سازی استفاده شود.

✓ گیت های کامل (Universal Gates)

❖ NAND

$$F = AB + CD$$

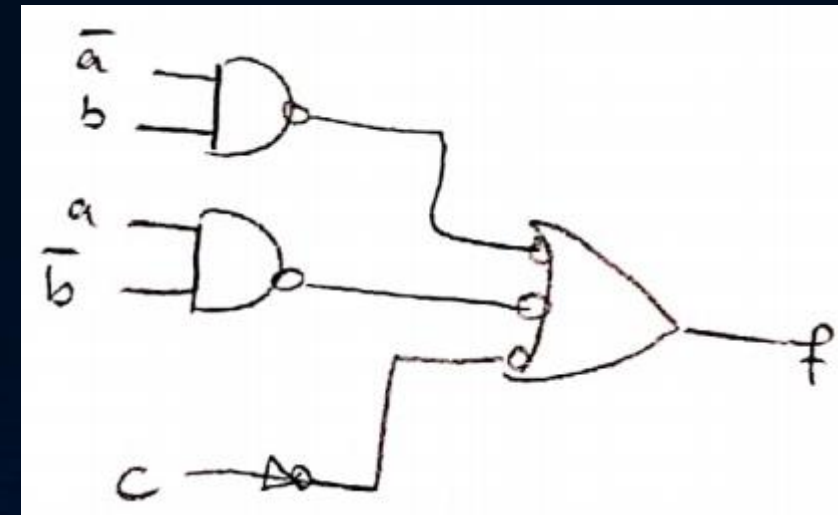
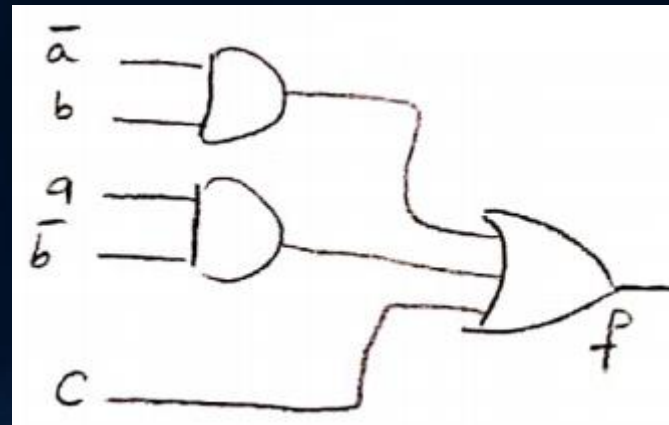

$$f(a,b,c) = \sum m(1, 2, 3, 4, 5, 7)$$

❖ مثال: تابع روبرو را با گیت NAND پیاده سازی کنید.

ab \ c	00	01	11	10
0	0	1	0	1
1	1	1	1	1

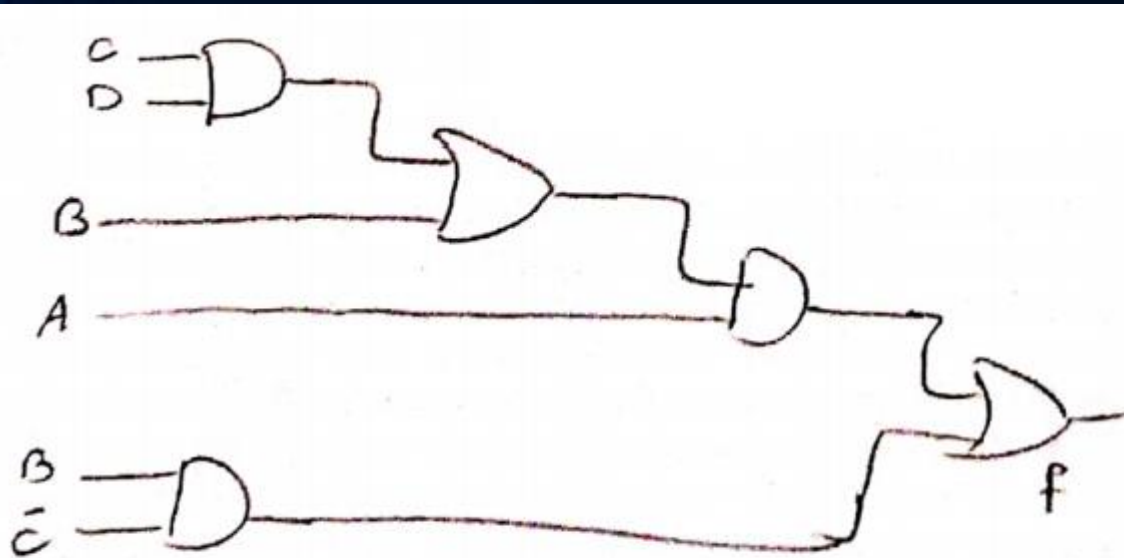
$$f(a,b,c) = c + \bar{a}b + a\bar{b}$$

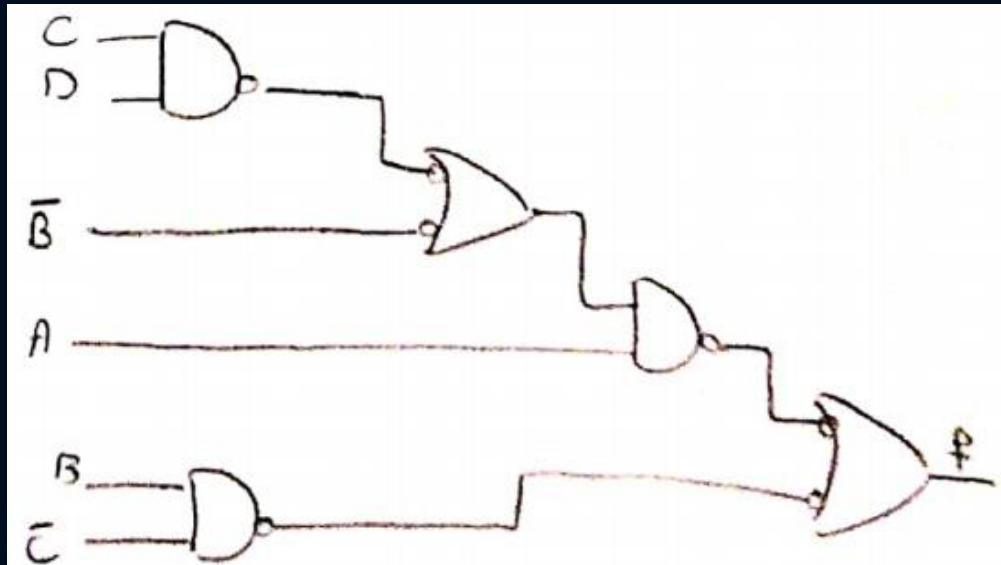
✓ گیت های کامل (Universal Gates)

❖ NAND چند سطحی:

$$f = A(CD + B) + B\bar{C}$$

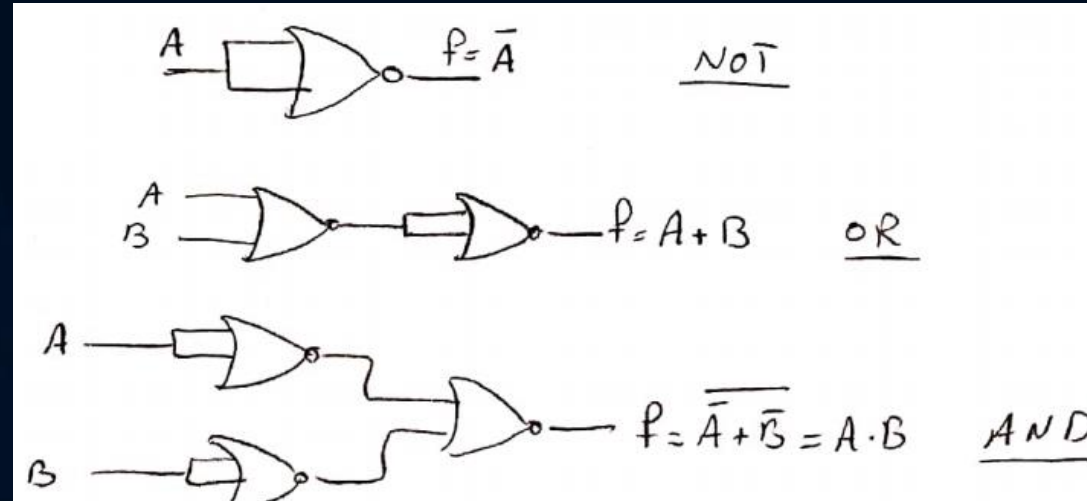
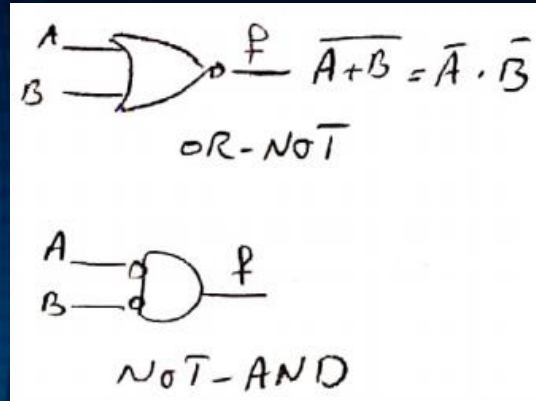
four-level
AND-OR

mixed notation
NAND

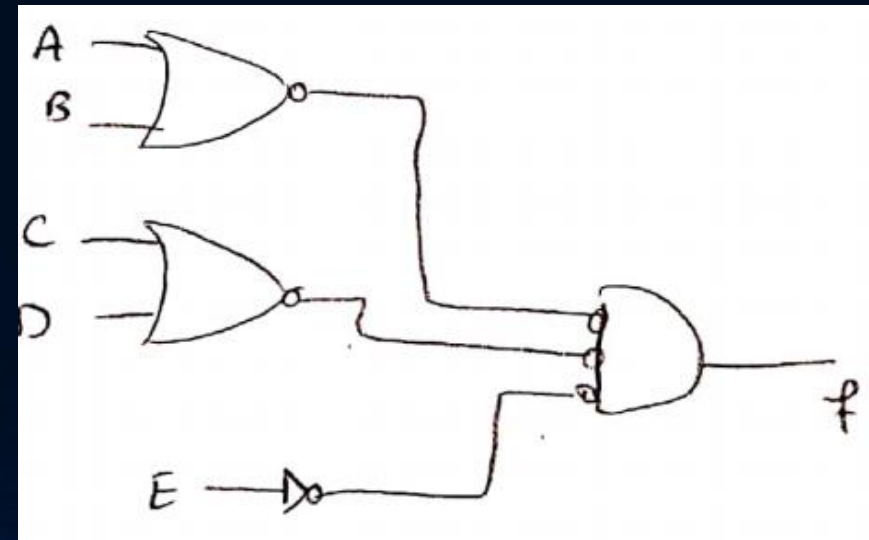
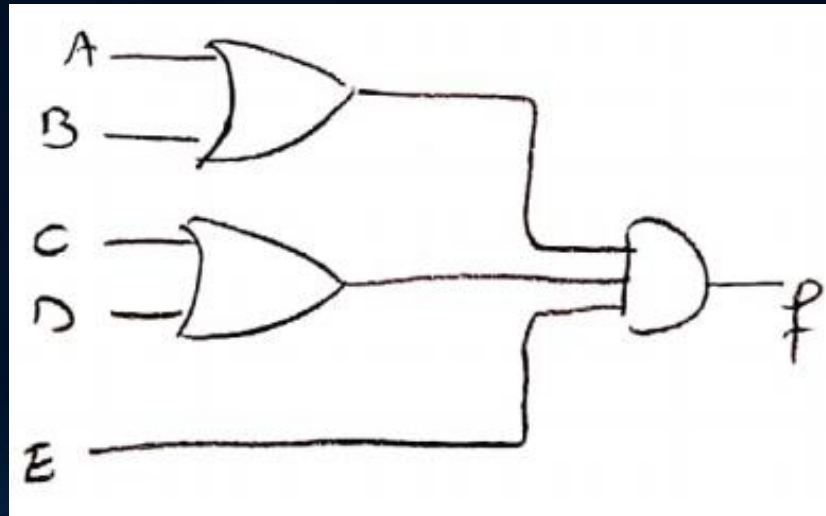

✓ گیت های کامل (Universal Gates)

✓ **NOR**: برای پیاده سازی توابع به فرم POS استفاده می شود.

$$F = (A+B)(C+D)E$$

✓ گیت های کامل (Universal Gates)

❖ مثال: تابع روبرو را بصورت تمام NAND و تمام NOR پیاده سازی کنید.

$$f = (A \cdot \bar{B} + \bar{A} B) (C + \bar{D})$$

